

УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА

Кафедра фінансів, банківської справи і страхування

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Гарант освітньої програми

Л.Ф.Шуф *Трокопчук О.М.*
“ 31 ” *серпня* 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СОЦІАЛЬНЕ СТРАХУВАННЯ

(назва навчальної дисципліни)

Освітній рівень: другий (магістерський) рівень

Галузь знань: 07 Управління та адміністрування

Спеціальність: 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

Освітня програма: Фінанси, банківська справа та страхування

Факультет: економіки і підприємництва

Умань – 2021 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Галузь знань 07 Управління та адміністрування	Обов'язкова	
Модулів – 2	Спеціальність: 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 11		1-й	1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ <small>(назва)</small>		Семестр	
Загальна кількість годин – 150		1-й	1-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 8	Освітній рівень: магістр Освітня програма: Фінанси, банківська справа та страхування	Лекції	
		30 год.	8 год.
		Практичні, семінарські	
		28 год.	4 год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		92 год.	138 год.
Індивідуальні завдання:			
		Вид контролю: залік	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять та роботи становить:
для денної форми навчання – 38,7% - 61,3%

2. Компетентності та результати навчання

Мета курсу (інтегральна компетентність) — здобути глибокі теоретичні знання та набути практичних навичок з організації соціального страхування, управління діяльністю фондів соціального страхування, розробки умов здійснення різних видів соціального страхування з урахуванням їх специфіки на сучасному етапі розвитку економіки України.

Компетентності:

ЗК4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК7. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети

СК6. Здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при розв'язанні складних задач і проблем у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК7. Здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації, необхідної для вирішення професійних і наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

Програмні результати навчання:

ПР07. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.

ПР12. Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів.

ПР13. Оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів.

Деталізовані цілі та завдання курсу:

– розуміння особливостей теоретичних основ, сутності та принципів організації соціального страхування;

– здатність досліджувати економічну сутність соціального страхування та визначати його місце у соціальному захисті населення України в умовах трансформаційних перетворень суспільства;

– здатність застосовувати знання законодавства у сфері державного регулювання соціального страхування, визначати його позитивні моменти та наслідки;

– здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій для діагностики та моделювання умов здійснення основних видів соціального страхування — пенсійного, на випадок тимчасової втрати працездатності, від безробіття, від нещасних випадків на виробництві, медичного;

– здатність управляти діяльністю фондів соціального страхування та надавати рекомендації з удосконалення руху і ефективності використання фінансових ресурсів;

– здатність формувати теоретичні та практичні рекомендації щодо розробки напрямів удосконалення системи соціального страхування, у т.ч. соціальних програм для сільського населення;

- використовувати фундаментальні закономірності розвитку системи соціального страхування;

- уміння визначати та систематизувати особливості соціального страхування зарубіжних країн світу;

– розуміти основні засади організації існуючих видів соціального страхування - пенсійного, на випадок тимчасової втрати працездатності, від безробіття, від нещасних випадків на виробництві, медичного;

- демонструвати знання теоретичних та практичних засад функціонування системи недержавного пенсійного страхування;

- уміння формувати власне бачення проблеми та перспектив розвитку сучасної системи соціального страхування у світі;

- вміння здійснювати класифікацію систем соціального страхування зарубіжних країн;

- вміння здійснювати розрахунки щодо порядку та розмірів сплати єдиного соціального внеску різноманітними суб'єктами господарювання, у т.ч. аграрного сектору економіки;

- застосовувати у професійній діяльності кількісні методи розрахунку розмірів різних видів соціальних виплат та допомог, що виплачуються в Україні згідно чинного законодавства про загальнообов'язкове державне соціальне страхування;
- вміти розробляти інвестиційну декларацію недержавного пенсійного фонду;
- обґрунтовувати формування стратегії розвитку недержавного пенсійного фонду;
- розробляти програми мікрострахування для сільського населення.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Тема 1. Сутність, принципи і роль соціального страхування.

Сутність і необхідність соціального страхування. Форми соціального захисту населення. Соціальне страхування. Соціальне забезпечення. Соціальна допомога.

Історія розвитку соціального страхування. Характеристика етапів розвитку соціального страхування. Особливості розвитку системи соціального страхування в Україні. Стан та проблеми розвитку соціального страхування в країнах Західної Європи та США.

Функції соціального страхування. Економічні функції соціального страхування. Характеристика фінансових функцій соціального страхування. Роль та значення соціальних функцій соціального страхування. Правові функції соціального страхування.

Принципи соціального страхування. Характеристика принципів соціального страхування: страхова солідарність, особиста відповідальність, здійснення страхових виплат тільки за наявності страхових внесків, принцип самоврядування, принцип субсидіарності, принцип еквівалентності, принцип всезагального охоплення населення соціальним страхуванням, обов'язковість.

Суб'єкти та об'єкти соціального страхування. Застрахована особа. Страхувальник. Страховик. Обов'язки та права суб'єктів соціального страхування. Сутність страхового ризику в системі соціального страхування. Види страхових випадків у соціальному страхуванні.

Основні види соціального страхування та їхня організація в Україні.

Тема 2. Зарубіжний досвід у сфері соціального страхування.

Особливості організації систем соціального страхування за кордоном. Моделі соціального захисту населення. Соціаль-демократична модель соціального захисту населення. Особливості консервативної моделі соціального захисту населення. Переваги та недоліки ліберальної моделі соціального захисту населення.

Світовий досвід функціонування пенсійних систем. Характеристика пенсійних моделей (система з поточною витратою внесків, що надходять до неї (pay-as-you-go PAYG), чилійська система, австралійський варіант). Характеристика пенсійних систем країн Європейського Союзу. Модель соціального страхування Бісмарка" у країнах континентальної Європи. Універсальна соціальна модель для громадян" у скандинавських країнах. Англо-американська модель „залишкового добробуту". Пенсійні системи країн Латинської Америки. Аналіз та результати пенсійних реформ в країнах Східної Європи, Росії та Казахстані.

Розвиток системи соціального страхування з тимчасової втрати працездатності в зарубіжних країнах. Характеристика систем соціального страхування з тимчасової втрати працездатності різних країн світу: Великобританія, Бельгія, Німеччина, Фінляндія, Італія, Угорщина. Організація виплати допомога у зв'язку з народженням дитини за кордоном. Умови та строки надання декретна відпустки і грошова допомог в різних країнах світу.

Страхування від нещасного випадку на виробництві та професійних захворювань за кордоном. Інституційні основи зарубіжних національних систем обов'язкового страхування від нещасних випадків на виробництві і професійних захворювань. Умови застосування системи диференціації тарифів соціального страхування від нещасного випадку на виробництві та професійних захворювань за кордоном.

Світовий досвід організації системи соціального страхування на випадок безробіття.

Процес становлення і розвитку системи захисту від безробіття в розвинених країнах. Характеристика базових моделей соціального страхування з безробіття – ліберальної і соціальної. Схеми визначення розмірів страхової допомоги за кордоном у разі настання страхового випадку (безробіття).

Особливості функціонування медичного страхування в країнах світу. Характеристика найбільш поширених у світі систем охорони здоров'я. Способи фінансування національних систем охорони здоров'я у світі. Особливості страхової медицини в США.

Особливості соціального страхування сільського населення в країнах світу. Характеристика та особливості використання програм мікрострахування для сільського населення.

Тема 3. Державне регулювання соціального страхування.

Основи державного регулювання соціального страхування. Мета державного регулювання соціального страхування. Суть соціальної політики. Принципи соціальної політики. Методи державного регулювання соціального страхування: правові, економічні, адміністративні, соціально-психологічні. Сучасні механізми державного регулювання соціального страхування. Форми соціального забезпечення.

Система органів державного регулювання соціального страхування. Компетенція Верховної Ради України. Роль Президента України в системі державного регулювання соціального страхування. Завдання Міністерства праці та соціальної політики України. Управління фондами загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Нормативно-правове забезпечення соціального страхування в Україні. Міжнародні договори і конвенції Міжнародної організації праці. Характеристика основних Законів України, які здійснюють регулювання системи соціального страхування.

Державні соціальні стандарти і соціальні гарантії. Особливості систем соціальних гарантій в різних країнах світу. Характеристика державних соціальних стандартів і нормативів. Основні соціальні гарантії: мінімальний розмір заробітної плати, мінімальний розмір пенсії за віком, неоподатковуваний мінімум доходів громадян, розміри державної соціальної допомоги та інших соціальних виплат. Прожитковий мінімум – базовий державний соціальний стандарт. Умови та порядок визначення розміру прожиткового мінімуму в Україні. Система універсальних соціальних допомог.

Державний контроль та моніторинг у сфері соціального страхування. Основні методи здійснення моніторингу у сфері соціального страхування. Порядок проведення моніторингу застосування державних соціальних стандартів і нормативів та його фінансового забезпечення. Державний контроль у сфері соціального страхування.

Тема 4. Збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування.

Платники єдиного внеску, їх права та обов'язки.

Порядок нарахування, обчислення і сплати єдиного внеску. Розмір єдиного внеску.

Повноваження Пенсійного фонду щодо збору та обліку єдиного внеску. Державний нагляд за збором та веденням обліку єдиного внеску.

Державний реєстр загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Повноваження фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування у сфері збору та обліку єдиного внеску. Відповідальність за порушення законодавства про збір та ведення обліку єдиного внеску.

Тема 5. Пенсійне страхування.

Теоретичні основи та структура пенсійного страхування в Україні. Основні принципи пенсійної системи. Організація трирівневої пенсійної системи в Україні: солідарна система загальнообов'язкового державного пенсійного страхування (солідарна система), накопичувальна система загальнообов'язкового державного пенсійного страхування

(накопичувальна система пенсійного страхування), система недержавного пенсійного забезпечення. Проблеми пенсійного страхування сільського населення.

Солідарна система пенсійного страхування. Характеристика солідарної системи пенсійного страхування. Пенсійний фонд України: місце, роль та значення в солідарній системі пенсійного страхування. Характеристика суб'єктів солідарної системи. Перелік осіб, які підлягають обов'язковому та добровільному пенсійному страхуванню. Джерела формування коштів Пенсійного фонду. Умови та порядок реєстрації платників страхових внесків до Пенсійного фонду України. Умови та порядок нарахування страхових внесків. Порядок сплати збору на обов'язкове державне пенсійне страхування з окремих видів господарських операцій. Фінансові санкції за порушення пенсійного законодавства. Види та порядок визначення пенсій у солідарній системі. Умови призначення пенсії за віком. Пенсійний вік. Страховий стаж. Порядок розрахунку пенсії за віком. Пенсії по інвалідності. Умови призначення пенсії по інвалідності у солідарній системі. Пенсія у зв'язку із втратою годувальника. Розміри пенсій у зв'язку з втратою годувальника. Перерахунок пенсії, призначеної після 1 січня 2004 року. Управління у солідарній системі. Структура управління та виконавчих органів солідарної системи. Склад правління Пенсійного фонду. Склад Наглядової ради Пенсійного фонду. Державний нагляд та контроль за правильністю призначення (перерахунків) і виплати пенсій у солідарній системі.

Накопичувальна система пенсійного страхування. Сутність накопичувальної системи. Суб'єкти загальнообов'язкової накопичувальної пенсійної системи. Джерела формування коштів Накопичувального фонду. Виплати з Накопичувального фонду. Види пенсійних виплат за накопичувальної пенсійної системи. Довічна пенсія з установленим періодом. Довічна обумовлена пенсія. Довічна пенсія подружжя. Пенсія на визначений строк. Одноразова пенсійна виплата. Управління у накопичувальній системі. Компанія з управління активами. Обмеження в інвестуванні пенсійних активів. Рух коштів у накопичувальній системі. Умови та порядок створення Ради Накопичувального фонду. Повноваження Ради Накопичувального фонду. Функції адміністративного управління Накопичувальним фондом. Державне регулювання та нагляд у сфері загальнообов'язкового державного пенсійного страхування.

Змістовий модуль 2.

Тема 6. Соціальне страхування з тимчасової втрати працездатності.

Теоретичні основи соціального страхування з тимчасової втрати працездатності. Суб'єкти соціального страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими народженням та похованням. Принципи соціального страхування з тимчасової втрати працездатності.

Джерела формування доходів для соціального страхування з тимчасової втрати працездатності. Платники страхових внесків. Права та обов'язки страхувальників.

Матеріальне забезпечення та соціальні послуги за страхуванням з тимчасової втрати працездатності. Порядок використання коштів Фонду соціального страхування. Порядок нарахування та виплати допомоги на період тимчасової втрати працездатності. Види страхових випадків, які дають право на отримання матеріального забезпечення та соціальних послуг за страхуванням з тимчасової втрати працездатності. Допомога з тимчасової непрацездатності по догляду за хворою дитиною віком до 14 років. Допомога з тимчасової непрацездатності по догляду за хворим членом сім'ї. Допомога з тимчасової непрацездатності в разі захворювання матері або іншої особи, яка фактично здійснює догляд за дитиною віком до трьох років або дитиною-інвалідом віком до 18 років. Допомога з тимчасової непрацездатності в разі здійснення протезування за медичними показаннями в стаціонарі протезно-ортопедичного підприємства. Допомога з тимчасової непрацездатності в разі здійснення санаторно-курортного лікування надається застрахованій особі. Розмір допомоги з тимчасової непрацездатності залежно від страхового стажу. Порядок визначення допомоги з тимчасової втрати працездатності. Порядок нарахування та виплати допомоги з вагітності та пологів. Тривалість відпустки у зв'язку з вагітністю та пологами. Порядок надання листка непрацездатності по

вагітності та пологах. Умови та терміни виплати допомоги у зв'язку з вагітністю та пологами. Порядок нарахування та виплати одноразової допомоги при народженні дитини. Строки та розміри виплат допомоги при народженні дитини. Порядок нарахування та виплати допомоги по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку. Порядок нарахування та виплати допомоги на поховання. Порядок організації видачі путівок на санаторно-курортне лікування та оздоровлення. Особливості видачі путівок застрахованим особам та членам їх сімей.

Управління соціальним страхуванням з тимчасової втрати працездатності.

Тема 7. Страхування від нещасного випадку на виробництві та професійних захворювань

Теоретичні основи соціального страхування від нещасного випадку на виробництві та професійних захворювань. Суб'єкти соціального страхування від нещасного випадку на виробництві та професійних захворювань. Нещасний випадок. Професійне захворювання. Класифікація страхових випадків.

Порядок розслідування та обліку нещасних випадків на підприємстві. Види та порядок призначення виплат потерпілому. Порядок нарахування та виплати допомоги на період тимчасової втрати працездатності. Порядок нарахування та виплати одноразової допомоги. Критерії, які впливають на зменшення розміру одноразової допомоги у зв'язку з нещасним випадком на виробництві або професійним захворюванням. Порядок нарахування та виплати щомісячної грошової суми в разі часткової чи повної втрати професійної працездатності, що компенсує відповідну частину втраченого заробітку потерпілого (щомісячна страхова виплата). Порядок нарахування та виплати страхової виплату потерпілому при тимчасовому переведенні потерпілого на легшу нижчеоплачувану роботу. Призначення виплати грошової суми за моральну (немайнову) шкоду за наявності факту заподіяння цієї шкоди потерпілому. Порядок нарахування та виплати одноразової допомоги у разі смерті потерпілого. Порядок нарахування та виплати щомісячної страхової допомоги особам, які мають на неї право у разі смерті потерпілого. Порядок нарахування та виплати допомоги дитині, яка народилася інвалідом унаслідок травмування на виробництві або професійного захворювання жінки під час її вагітності. Відшкодування витрат на поховання потерпілого. Умови та порядок забезпечення потерпілих внаслідок нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання путівками для санаторно-курортного лікування. Умови та порядок забезпечення технічними та іншими засобами реабілітації потерпілих унаслідок нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання.

Управління соціальним страхуванням від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання. Організаційна структура соціального страхування від нещасного випадку на виробництві та професійних захворювань.

Тема 8. Соціальне страхування на випадок безробіття

Теоретичні основи соціального страхування на випадок безробіття. Суб'єкти соціального страхування на випадок безробіття.

Джерела формування доходів бюджету Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття. Платники страхових внесків до Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття. Права та обов'язки страхувальників. Розмір страхових внесків на державне соціальне страхування на випадок безробіття. Порядок нарахування та строки сплати страхових внесків. Відповідальність страхувальника.

Порядок використання коштів Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття. Види забезпечення в системі соціального страхування на випадок безробіття. Порядок нарахування та виплати допомоги з безробіття. Умови припинення виплати усіх видів допомог у системі соціального страхування на випадок безробіття. Порядок та умови виплати одноразової допомоги для організації безробітними підприємницької діяльності. Порядок нарахування та виплати допомоги по частковому безробіттю. Порядок нарахування та виплати матеріальної допомоги у період професійної підготовки, перепідготовки або підвищення кваліфікації безробітного. Порядок нарахування та

виплати матеріальної допомоги по безробіттю та одноразової матеріальної допомоги безробітному та непрацездатним особам, які перебувають на його утриманні. Порядок нарахування та виплати допомоги на поховання у разі смерті безробітного або особи, яка перебувала на його утриманні. Умови та порядок надання соціальних послуг у системі соціального страхування на випадок безробіття.

Управління соціальним страхуванням на випадок безробіття. Організаційна структура управління соціальним страхуванням на випадок безробіття.

Тема 9. Медичне страхування

Історія розвитку медицини в Україні. Сутність, види та класифікація медичного страхування. Компоненти страхового ризику в медичному страхуванні. Структура національної системи захисту здоров'я. Елементи (підсистеми) системи захисту здоров'я в Україні. Класифікація страхового захисту здоров'я. Класифікація видів медичного страхування за ознакою строковості.

Теоретичні основи добровільного медичного страхування. Предмет добровільного медичного страхування. Об'єкти та суб'єкти добровільного медичного страхування. Види добровільного медичного страхування. Взаємовідносини між суб'єктами добровільного медичного страхування у процесі реалізації страхової медичної послуги. Договори добровільного медичного страхування.

Тема 10. Недержавне соціальне страхування

Суть, значення та місце недержавного соціального страхування в системі соціального захисту населення. Суб'єкти недержавного соціального страхування.

Недержавне пенсійне страхування. Стан розвитку системи недержавного пенсійного страхування в Україні. Суб'єкти недержавного пенсійного страхування. Класифікація систем недержавного пенсійного забезпечення. Органи державного контролю і нагляду за діяльністю, пов'язаною з наданням фінансових послуг в сфері недержавного пенсійного забезпечення. Механізм взаємодії між усіма суб'єктами системи недержавного пенсійного забезпечення. Типи недержавних пенсійних фондів. Їх характеристика. Адміністратор фонду. Компанія з управління активами. Банк-зберігач. Механізм організації діяльності недержавного пенсійного фонду. Статут пенсійного фонду. Інвестиційна декларація пенсійного фонду. Державна реєстрація пенсійного фонду. Повноваження члена ради фонду.

Управління активами недержавного пенсійного фонду. Формування пенсійних активів. Пенсійна схема. Пенсійні схеми зі встановленими внесками ("defined contributions", DC). Пенсійні схеми зі встановленими виплатами ("defined benefits", DB). Обмеження щодо інвестування пенсійних активів в Україні. Пенсійні програми та пенсійні виплати у системі недержавного пенсійного страхування.

Стан та розвиток інших видів недержавного соціального страхування (страхування на випадок хвороби, страхування від нещасного випадку на виробництві).

Тема 11. Удосконалення соціального страхування

Перспективи розвитку пенсійного страхування. Рівень старіння населення та пенсійний вік. Необхідність підвищення пенсійного віку. Основні причини повільного розвитку системи недержавного пенсійного забезпечення.

Основні напрями розвитку страхування з тимчасової втрати працездатності. Основні проблеми соціального страхування з тимчасової втрати працездатності та шляхи їх вирішення. Проблеми розвитку страхування від нещасного випадку на виробництві. Удосконалення системи соціального страхування на випадок безробіття. Становлення та розвиток обов'язкового державного медичного страхування.

Мікрострахування як сучасний вид добровільного соціального страхування. Ризикова складова мікрострахування. Попит на мікрострахування в Україні. Поліси мікрострахування для сільського населення і механізми реалізації. Фінансове забезпечення мікрострахування.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						Заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		Л	П	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Модуль 1													
Змістовний модуль 1. Сутність, принципи і роль соціального страхування	12	2	2	-	-	8	10	-	-	-	-	10	
Змістовний модуль 2. Зарубіжний досвід у сфері соціального страхування	14	4	2	-	-	8	12	-	-	-	-	12	
Змістовний модуль 3. Державне регулювання соціального страхування	12	2	2	-	-	8	11	1	-	-	-	10	
Змістовний модуль 4. Збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування	12	2	2	-	-	8	14	1	1	-	-	12	
Змістовний модуль 5. Пенсійне страхування	18	4	4	-	-	10	15	2	1	-	-	12	
Усього годин	68	14	12	-	-	42	62	4	2	-	-	56	
Модуль 2													
Змістовий модуль 6. Соціальне страхування з тимчасової втрати працездатності	12	2	2	-	-	8	15	-	1	-	-	14	
Змістовий модуль 7. Страхування від нещасного випадку на виробництві та професійних захворювань	12	2	2	-	-	8	16	1	1	-	-	14	
Змістовий модуль 8. Соціальне страхування на випадок безробіття	12	2	2	-	-	8	15	1	-	-	-	14	
Змістовий модуль 9. Медичне страхування	12	2	2	-	-	8	15	1	-	-	-	14	
Змістовий модуль 10. Недержавне соціальне страхування.	16	4	4	-	-	8	13	1	-	-	-	12	
Змістовий модуль 11. Удосконалення соціального страхування.	18	4	4	-	-	10	14	-	-	-	-	14	
Усього годин	82	16	16	-	-	50	88	4	2	-	-	82	
Всього	150	30	28	-	-	92	150	8	4	-	-	138	

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Змістовний модуль 1. Сутність, принципи і роль соціального страхування	2	
2	Змістовний модуль 2. Зарубіжний досвід у сфері соціального страхування	2	
3	Змістовний модуль 3. Державне регулювання соціального страхування	2	
4	Змістовний модуль 4. Збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування	2	1
5	Змістовний модуль 5. Пенсійне страхування	4	1
6	Змістовний модуль 6. Соціальне страхування з тимчасової втрати працездатності	2	1
7	Змістовний модуль 7. Страхування від нещасного випадку на виробництві та професійних захворювань	2	1
8	Змістовний модуль 8. Соціальне страхування на випадок безробіття	2	
9	Змістовний модуль 9. Медичне страхування	2	
10	Змістовний модуль 10. Недержавне соціальне страхування.	4	
11	Змістовний модуль 11. Удосконалення соціального страхування.	4	

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	<p>Змістовний модуль 1. Сутність, принципи і роль соціального страхування</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визначте сутність соціального страхування. 2. У чому полягає різниця між соціальним забезпеченням, соціальним страхуванням та соціальною допомогою? 3. Як розвивалося соціальне страхування у Радянському Союзі? У чому полягали позитивні та негативні сторони радянської системи соціального захисту? 4. Дайте визначення категоріям «страховий ризик» та «страховий випадок». 5. Які соціальні ризики є найбільш поширеними у соціальному страхуванні? 6. Охарактеризуйте основні засади на яких базується 	8	10

	<p>обов'язкове соціальне страхування.</p> <p>7. Які види загальнообов'язкового державного соціального страхування визначені українським законодавством? Коротко охарактеризуйте їх.</p>		
2	<p>Змістовний модуль 2. Зарубіжний досвід у сфері соціального страхування</p> <p>1. Розкрийте суть соціал-демократичної моделі соціального захисту.</p> <p>2. Охарактеризуйте особливості ліберальної моделі соціального захисту. В яких країнах вона застосовується?</p> <p>3. Охарактеризуйте пенсійну систему Великобританії.</p> <p>4. Охарактеризуйте пенсійну систему Німеччини.</p> <p>5. Охарактеризуйте пенсійну систему Франції.</p> <p>6. Охарактеризуйте пенсійну систему Італії.</p> <p>7. Охарактеризуйте пенсійну систему Швеції.</p> <p>8. Охарактеризуйте пенсійну систему США.</p> <p>9. Охарактеризуйте пенсійну систему Японії.</p> <p>10. Охарактеризуйте пенсійну систему Австралії.</p> <p>11. Наведіть стан та проблеми систем пенсійного страхування країн Латинської Америки.</p> <p>12. Охарактеризуйте розвиток системи соціального страхування з тимчасової втрати працездатності в зарубіжних країнах.</p> <p>13. Наведіть основні особливості надання допомоги з вагітності та народження дитини у країнах ЄС.</p> <p>14. Охарактеризуйте особливості системи соціального страхування на випадок безробіття у США. Чим вона відрізняється від систем соціального страхування на випадок безробіття в країнах Європи?</p> <p>15. Наведіть особливості розвитку системи медичного страхування в країнах Європи.</p> <p>16. Охарактеризуйте систему медичного страхування у США.</p>	8	12
3	<p>Змістовний модуль 3. Державне регулювання соціального страхування</p> <p>1. Назвіть принципи державного регулювання соціального страхування.</p> <p>2. Охарактеризуйте економічні методи державного регулювання соціального страхування.</p> <p>3. Наведіть особливості застосування соціально-психологічних методів державного регулювання соціального страхування.</p> <p>4. Наведіть функції та повноваження Міністерства праці та соціальної політики України в сфері державного регулювання соціального страхування.</p> <p>5. Наведіть класифікацію нормативно-правових актів, які забезпечують правове регулювання системи соціального</p>	8	10

	страхування України. 6. Що таке прожитковий мінімум і як він впливає на рівень соціального захисту населення в країні?		
4	Змістовний модуль 4. Збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування 1. Охарактеризуйте порядок нарахування, обчислення і сплати єдиного внеску. 2. Визначіть повноваження Пенсійного фонду щодо збору та обліку єдиного внеску. 3. Державний реєстр загальнообов'язкового державного соціального страхування. 4. Повноваження фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування у сфері збору та обліку єдиного внеску.	8	12
5	Змістовний модуль 5. Пенсійне страхування 1. В чому полягає суть загальнообов'язкового державного пенсійного страхування? 2. Що таке пенсія? Які види пенсій Ви знаєте? 3. Назвіть основні принципи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування. 4. Назвіть основні види пенсій, які виплачуються з солідарної системи пенсійного страхування. 5. За яких умов виплачується пенсія у зв'язку з втратою годувальника? 6. Від чого залежить розмір пенсії по інвалідності? 7. Назвіть джерела фінансування Накопичувального фонду. 8. Які види пенсійних виплат можуть здійснюватися за рахунок коштів Накопичувального фонду? Охарактеризуйте їх. 9. Який орган здійснює управління загальнообов'язковим державним пенсійним страхуванням?	10	12
6	Змістовний модуль 6. Соціальне страхування з тимчасової втрати працездатності 1. В чому полягає суть загальнообов'язкового державного соціального страхування з тимчасової втрати працездатності? 2. Назвіть страхові випадки, які дають право на отримання матеріального забезпечення та соціальних послуг за страхуванням з тимчасової втрати працездатності. 3. Охарактеризуйте порядок та умови надання допомоги з тимчасової втрати працездатності. 4. Від чого залежить розмір допомоги з тимчасової втрати працездатності? 5. Наведіть порядок та умови нарахування допомоги з вагітності та пологів. 6. Охарактеризуйте порядок нарахування та виплати допомоги при народженні дитини. 7. Наведіть порядок та умови надання допомоги по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку. 8. Який порядок організації видачі путівок на санаторно-курортне лікування та оздоровлення? 9. Охарактеризуйте порядок нарахування та виплати допомоги на поховання.	8	14
7	Змістовний модуль 7.	8	14

	<p>Страховання від нещасного випадку на виробництві та професійних захворювань</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. В чому полягає суть загальнообов'язкового державного соціального страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності? 2. Назвіть страхові випадки, які дають право на отримання матеріального забезпечення та соціальних послуг за страхуванням від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності. 3. Охарактеризуйте порядок та умови надання допомоги з тимчасової втрати працездатності. 4. та умови нарахування одноразової допомоги в разі стійкої втрати професійної працездатності потерпілого. 5. Охарактеризуйте порядок нарахування та виплати щомісячної страхової виплати. 6. Наведіть порядок та умови надання одноразової допомоги у разі смерті потерпілого. 7. Наведіть порядок та умови надання щомісячних страхових виплат особам, які мають на це право у разі втрати годувальника. 8. Охарактеризуйте порядок нарахування та виплати допомоги на поховання. 		
8	<p>Змістовий модуль 8. Соціальне страхування на випадок безробіття</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. В чому полягає суть загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття? 2. Назвіть страхові випадки, які дають право на отримання матеріального забезпечення та соціальних послуг за страхуванням на випадок безробіття. 3. Охарактеризуйте порядок та умови надання допомоги по безробіттю. 4. Наведіть порядок та умови нарахування допомоги по частковому безробіттю. 5. Охарактеризуйте порядок нарахування та виплати допомоги на поховання. 6. Назвіть функції Правління Фонду. 	8	14
9	<p>Змістовий модуль 9. Медичне страхування</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. В чому полягає суть медичного страхування? 2. Які є види медичного страхування? 3. Назвіть відмінності між добровільним та обов'язковим медичним страхуванням. 4. Які є види страхового ризику у медичному страхуванні? 5. Назвіть основні принципи медичного страхування. 6. Назвіть права та обов'язки страхувальників. 	8	14
10	<p>Змістовий модуль 10. Недержавне соціальне страхування.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. В чому полягає суть недержавного соціального страхування? 2. Назвіть суб'єкти недержавного пенсійного забезпечення. 3. Які є види недержавних пенсійних фондів? 4. Хто має право брати участь у НПЗ? 5. Які компанії приймають участь у організації недержавного пенсійного забезпечення? 	8	12

	6. Які функції виконує компанія по управління активами? 7. Які вимоги ставляться до банку-зберігача пенсійних коштів? 8. Що таке пенсійна програма та пенсійна схема? 9. Які існують обмеження щодо інвестування пенсійних активів? 10. Назвіть основні види пенсійних виплат. 11. В яких випадках здійснюється одноразова пенсійна виплата? 12. Охарактеризуйте умови та порядок успадкування пенсійних активів.		
11	Змістовий модуль 11. Удосконалення соціального страхування. 1. Назвіть основні напрямки розвитку системи пенсійного страхування на перспективу. 2. Охарактеризуйте проблеми розвитку державної системи соціального страхування на випадок безробіття. 3. Наведіть та обґрунтуйте заходи щодо поліпшення соціального страхування від нещасного випадку на виробництві. 4. Які головні проблеми існують в системі соціального страхування на випадок тимчасової непрацездатності? 5. У стільки етапів планується впроваджувати обов'язкове державне медичне страхування? Охарактеризуйте кожний з них. 6. Яким чином буде здійснюватися фінансування системи обов'язкового медичного страхування.	10	14

7. Індивідуальні завдання для самостійної роботи

7.1. Денна форма навчання

Індивідуальні завдання для самостійної роботи виконуються студентами за власним вибором. Вони не є обов'язковими і належать до вибіркових завдань.

Індивідуальні завдання охоплюють:

- а) підготовку і презентацію реферату (один протягом семестру),
- б) виступ з міні-лекцією з проблемних питань (одну протягом семестру),
- в) складання комплексного фінансового кросворду (один протягом семестру),
- г) складання тематичного фінансового кросворду (один протягом семестру),
- д) складання тематичних тестів (один варіант протягом семестру).

(А) Підготовка і презентація реферату

Написання реферату дає можливість студенту навчитися самостійно вести пошук та опрацювання інформаційних джерел, систематизувати та узагальнювати матеріали, виявляти проблеми, дискусійні питання, проводити аналіз, вносити пропозиції, робити висновки. Представлення реферату на семінарському занятті дозволяє студенту сформулювати навички виступу перед аудиторією, аргументування і відстоювання власної точки зору, вміння відповідати на питання.

Етапи підготовки реферату:

1. Студент самостійно обирає тему реферату з визначеної проблематики, а також може запропонувати свою тему. Вибір теми реферату, а також термінів його представлення узгоджується з викладачем.
2. Первинне дослідження інформаційних джерел.
3. Самостійне розроблення плану реферату.
4. Отримання консультаційної допомоги викладача.
5. Безпосередня робота над написанням реферату.
6. Представлення реферату та його обговорення в групі.

Оформлення реферату:

Текст реферату має бути набраний на комп'ютері (шрифт 14, інтервал – 1,5, поля – по 2 см (з правої сторони – 1 см)). Загальний обсяг – не більше 7-8 сторінок. Текст роботи слід розміщувати на одній сторінці стандартного аркуша А4. Номери сторінок проставляються у верхньому правому кутку або посередині сторінки зверху чи знизу. Титульний аркуш вважається першою сторінкою і номер на ньому не ставиться.

Літературні джерела студент підбирає самостійно. Роботу з літературою потрібно починати зі складання повного списку книг, статей, нормативних документів з обов'язковим посиланням на джерело. Для підготовки реферату рекомендується використовувати каталог періодичних видань, довідників і нормативних матеріалів. Найбільша кількість публікацій з фінансових питань міститься в журналах "Фінанси України", "Економіка України", "Фінансова тема", "Економічний часопис", а також у газетах "Голос України", "Урядовий кур'єр", "Бізнес", "Галицькі контракти" та ін. Законодавчі акти публікуються у "Відомостях Верховної Ради України", "Офіційному віснику України" та інших періодичних виданнях.

Зміст роботи треба викладати стисло, лаконічно, не припускаючи повторень та непотрібних відступів від теми.

В кінці реферату оформляють список використаної літератури.

Презентація реферату проходить на семінарському занятті, де розглядається дана тема. Доповідь за темі реферату не повинна перевищувати 7 – 10 хвилин.

Контроль якості підготовки студентом реферату відбувається під час його представлення та обговорення в аудиторії на семінарському занятті.

Теми рефератів:

1. Класифікація загальнообов'язкового державного соціального страхування.
2. Страхові фонди загальнообов'язкового державного соціального страхування.
3. Джерела коштів загальнообов'язкового державного соціального страхування.
4. Порядок визначення розміру внесків на загальнообов'язкове державне соціальне страхування.
5. Системи пенсійного страхування в США їх характеристика.
6. Системи пенсійного страхування в Німеччині їх характеристика.
7. Системи пенсійного страхування в Англії їх характеристика.
8. Системи пенсійного страхування в Франції їх характеристика.
9. Системи пенсійного страхування в Чилі їх характеристика.
10. Системи пенсійного страхування в Польщі їх характеристика.
11. Шляхи наближення законодавчої і нормативної бази страхування до міжнародних стандартів.
12. Інструменти і заходи уряду щодо державного регулювання страхової діяльності у сфері соціального страхування.
13. Законодавча база страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності, його мета та основні терміни.
14. Фонд соціального страхування з тимчасової втрати працездатності порядок його формування та використання.
15. Види забезпечення та соціальні послуги Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності.
16. Організаційна схема державного обов'язкового медичного страхування.
17. Програми обов'язкового медичного страхування їх характеристика.
18. Джерела коштів обов'язкового медичного страхування та їх використання.
19. Страхування від нещасного випадку на виробництві та від професійного захворювання його сутність та значення.
20. Гарантії забезпечення прав застрахованим у страхуванні від нещасного випадку на виробництві та від професійного захворювання .
21. Основні принципи страхування від нещасного випадку на виробництві та від професійного захворювання .

22. Система фінансування та джерела коштів Фонду соціального страхування від нещасних випадків.

23. Взаємовідносини органів соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та від професійного захворювання та платників страхових зборів з банківськими установами

24. Страхування на випадок безробіття сутність, необхідність та принципи.

25. Види та право на матеріальне забезпечення на випадок безробіття та соціальні послуги.

26. Право на допомогу по частковому безробіттю, розмір та тривалість виплати допомоги.

27. Матеріальна допомога Фонду страхування на випадок безробіття у період професійної підготовки, перепідготовки або підвищення кваліфікації.

28. Розмір та умови надання допомоги по безробіттю.

29. Види державних пенсій (трудові пенсії (за віком; по інвалідності; в разі втрати годувальника; за вислугу років); соціальні пенсії).

30. Добровільне страхування додаткової пенсії.

31. Особливості пенсійного забезпечення працівників, зайнятих на підземних і відкритих гірничих роботах та в металургії.

32. Пенсії громадянам, які постраждали від Чорнобильської катастрофи.

33. Пенсії за віком інвалідам, учасникам війни, сім'ям загиблих (померлих) військовослужбовців та осіб начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ.

34. Пенсії за віком багатодітним матерям і матерям інвалідів з дитинства.

35. Пенсії за віком окремим категоріям громадян.

36. Умови призначення пенсій по інвалідності. Групи інвалідності. Стаж роботи, який дає право на пенсію по інвалідності.

37. Особи, які мають право на пенсію в разі втрати годувальника. Члени сім'ї, які вважаються утриманцями.

(Б) Виступ з міні-лекцією з проблемних питань

Підготовка до міні-лекції:

Студент самостійно обирає тему міні-лекції з визначеної проблематики, а також може запропонувати свою тему. Вибір теми міні-лекції, а також термінів її представлення узгоджується з викладачем.

Міні-лекція – це доповідь протягом 8-10 хвилин. Доповідь складається з:

(1)аналізу фінансової проблеми, явища чи дискусійного питання.

Аналіз проблеми включає:

- постановку проблеми;
- розкриття та оцінку поточної ситуації, виявлення суперечливих моментів, протиріч;
- визначення причин, наслідків;
- аргументація власної позиції.

Аналіз проблеми займає до 5 хвилин міні-лекції.

(2)заключення

Заключення містить пропозиції доповідача щодо вирішення проблеми та висновки, які ґрунтуються як на власних аргументах, так і на думках фахівців.

У міні-лекції не наводиться учбовий матеріал (визначення термінів, переліки функцій, класифікацій чи принципів тощо), за виключенням випадків, коли він є предметом дискусії.

Письмове оформлення міні-лекції не обов'язкове.

Під час доповіді можна користуватися зібраними матеріалами.

Контроль якості підготовки студентом міні-лекції відбувається під час її представлення в аудиторії на семінарському занятті.

Тематика міні-лекції:

1. Дискусійні питання сутності соціального страхування та соціального забезпечення.

2. Функції соціального страхування. Точки зору з цього питання вчених у галузі фінансів. Аналіз різних тверджень щодо функцій соціального страхування і позицій щодо функціонування фінансових відносин в умовах ринкової економіки.

3. Державне регулювання соціального страхування. Ефективність окремих методів соціального страхування.

4. Проблеми та перспективи розвитку пенсійного страхування в Україні. Необхідність пенсійної реформи.

5. Підвищення пенсійного віку в Україні: за і проти.

6. Проблеми фінансування соціального страхування в Україні. Шляхи їх вирішення.

7. Перспективи розвитку недержавного пенсійного страхування в Україні.

8. Перспективи запровадження загальнообов'язкового медичного страхування в Україні.

9. Основні шляхи розвитку системи соціального страхування в Україні.

10. Інвестиційна діяльність недержавних пенсійних фондів. Удосконалення управління їх активами.

(В) Складання комплексного фінансового кросворду та

(Г) Складання тематичного фінансового кросворду

Складання фінансових кросвордів дозволяє студентам більш глибоко засвоїти зміст тем, які включені до курсу “Соціальне страхування”, ознайомитися з понятійним апаратом, зрозуміти сутність фінансових категорій і понять.

Для складання кросворду необхідно отримати у викладача, який веде семінари, контрольні слова.

Без контрольного слова кросворд недійсний!

Комплексний кросворд – охоплює всі теми курсу “Соціальне страхування”, містить не менше 40 термінів;

2 контрольних слова.

Тематичний кросворд – присвячений одній темі з курсу “Соціальне страхування”, містить не менше 20 термінів;

1 контрольне слово.

Основні вимоги до складання кросвордів:

– це класичний кросворд. Він має бути компактним і відповідати основному правилу складання класичних кросвордів – слова можуть перетинатися, але не можуть мати суміжних клітин;

– українська мова;

– всі терміни повинні відповідати програмі курсу “Соціальне страхування”. Не допускається використання термінів з інших курсів (наприклад, назви операцій з похідними цінних паперів, спеціальні банківські та юридичні терміни тощо);

– завдання до зашифрованих термінів повинні бути у вигляді їх повних визначень. Поруч у дужках подається правильна відповідь;

– слова в кросворді мають бути вписані без скорочувань, аббревіатури та ін.;

– контрольне слово до 5 букв повинно перетинатися кросвордом 2 рази, більше 5 букв – 3 і більше разів;

– кількість слів по вертикалі і по горизонталі повинна бути приблизно однаковою;

– кросворд, набраний на комп'ютері (шрифт 14, інтервал 1,0), здається викладачеві в охайному вигляді за такою структурою:

- титульний лист;

<p>Міністерство освіти і науки України Уманський національний університет садівництва</p> <p>ТЕМАТИЧНИЙ ФІНАНСОВИЙ КРОСВОРД (__ слів)</p> <p>ТЕМА: “_____”</p> <p>Кількість слів по горизонталі: __ Кількість слів по вертикалі: __ Контрольне слово: _____</p> <p>Виконав: _____</p> <p>Умань 200__р.</p>	<p>Міністерство освіти і науки України Уманський національний університет садівництва</p> <p>КОМПЛЕКСНИЙ ФІНАНСОВИЙ КРОСВОРД (__ слів)</p> <p>Кількість слів по горизонталі: __ Кількість слів по вертикалі: __ Контрольні слова: _____</p> <p>Виконав: _____</p> <p>Умань 200__р.</p>
--	--

- пуста сітка кросворда з проставленою нумерацією клітин;
- заповнена сітка кросворда з проставленою нумерацією клітин;
- перелік завдань повинен бути надрукований у стовпчик (із зазначенням у дужках поряд із завданням правильних відповідей);

- перелік відповідей, надрукованих у стовпчик (з відповідною нумерацією);
- список використаної літератури.

Студент протягом курсу може здати не більше одного кросворду одного виду.

(Д) Складання тематичних тестів

Основні вимоги до складання тестів:

- подається у надрукованому вигляді (14 шрифт, інтервал 1,0);
- завдання охоплюють одну тему курсу (містять не менше 15 завдань);
- якщо студент здає тематичний кросворд, тоді тема тестів і тематичного кросворду мають бути різними;
- тестове питання не повинно бути визначенням та не може бути поставлене таким чином, щоб відповіді були “так” чи “ні”;

– до одного питання повинно бути запропоновано не менше 4 варіантів відповідей.

Правильними можуть бути як одна, так і кілька відповідей; при цьому правильні відповіді слід виділити іншим шрифтом або іншим кольором;

- перелік відповідей на тест, надрукованих у стовпчик, подається на окремому аркуші;
- список використаної літератури.

Контроль за виконанням фінансових кросвордів і тестів відбувається шляхом перевірки викладачем правильності їх виконання.

7.2. Заочна форма навчання

7.2.1. Завдання для виконання контрольних робіт студентами заочної форми навчання

Завдання для виконання контрольних робіт є індивідуальним для кожного студента і складається з трьох теоретичних питань, на які потрібно дати ґрунтовні реферативні відповіді, і двох задач.

Контрольна робота виконується за визначеною тематикою, завданнями та варіантами. Розподіл варіантів контрольних робіт між студентами відбувається залежно від першої букви прізвища студента таким чином: А – завдання 1, Б – завдання 2, В – завдання 3, Г – завдання 4, Д – завдання 5, Е – завдання 6, Є – завдання 7, Ж – завдання 8, З – завдання 9; І – завдання 10, Ї – завдання 11, Й – завдання 12, К – завдання 13, Л – завдання 14, М – завдання 15, Н – завдання 16, П – завдання 17, Р – завдання 18, С – завдання 19, Т – завдання 20, У – завдання 21, Ф – завдання 22, Ц – завдання 23, Ш – завдання 24, Ю, Я – завдання 25. Варіант визначається для кожної окремої групи студентів викладачем.

Метою контрольної роботи є більш глибоке вивчення студентом окремих теоретичних питань дисципліни. При виконанні контрольної роботи студент має використовувати крім конспекту лекцій та підручника додаткову літературу, перелік якої наведено у даних «Методичних вказівках». Крім власне теоретичного питання в контрольній роботі присутнє і практичне завдання, а також перелік літературних джерел за обраною темою роботи. Приклади задач наведені далі.

Контрольна робота має бути виконана і оформлена з додержанням всіх технічних вимог до письмових робіт. Текст має бути написаний чітким розбірливим почерком (без виправлень) або надрукований на принтері через 1,5 інтервали до сорока рядків на сторінці на одному боці аркуша білого паперу формату А4. Шрифт Times New Roman, 14 пт. Текст розміщується на сторінці, яка обмежується полями: ліве, нижнє, верхнє – не менше ніж 20 мм, праве – не менше ніж 10 мм. За обсягом контрольна робота має складати 15-20 сторінок. Контрольна робота починається з титульного аркуша, за ним розміщують послідовно: план контрольної роботи, основний текст (з підзаголовками відповідно до плану роботи), список літератури.

Теоретичні та практичні питання наведені у: Мальований М.І. Методичні вказівки з дисципліни «Соціальне страхування» для виконання контрольних робіт студентами факультету економіки і підприємництва (заочне відділення) спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». — Умань.: СПД «Сочінський», 2019. — 64 с.

Приклади теоретичних та практичних питань:

Завдання №1.

1. Теоретичні основи соціального страхування від нещасного випадку на виробництві та професійних захворювань.

2. Порядок нарахування та виплати допомоги допомога на поховання у разі смерті безробітного або особи, яка перебувала на його утриманні. Умови та порядок надання соціальних послуг у системі соціального страхування на випадок безробіття.

3. Удосконалення системи соціального страхування на випадок безробіття.

Задача 1. Потерпілому 12.05.2020 р. встановлено медико-соціальною експертизою стійку втрату професійної працездатності 60 відсотків. Середня заробітна плата (дохід) перед настанням страхового випадку складає 12000 грн. Розрахуйте розмір одноразової допомоги.

Задача 2. Заробітна плата померлого перед настанням страхового випадку складала 12500 грн. Сім'я: жінка, яка не працює та доглядає дитину до 8 років, дитина 6 років, дитина 9 років, дитина 13 років. Мати загиблого, яка не працює та якій 55 років, батько загиблого, який не працює та якому 60 років, проживають окремо. Визначити розмір одноразової допомоги.

8. Методи навчання

В рамках вивчення дисципліни «Соціальне страхування» передбачено проведення:

1) лекцій. За структурою заплановані лекції можливо поділити на вступні, тематичні, заключні, оглядові, установчі. Для проведення лекцій планується використання мультимедійного комплексу для наочного відображення представленого матеріалу;

2) семінарські заняття. На заняттях передбачається розгляд теоретико-методичних основ розвитку різних видів загальнообов'язкового державного соціального страхування. З метою кращого засвоєння матеріалу планується використання тестів, кросвордів, рефератів, ситуаційних задач тощо. По окремих темах планується проведення дискусії із застосуванням методик рольових тріад. Планується проведення круглого дискусійного столу із залученням представників Пенсійного фонду України, страхових компаній та недержавних пенсійних фондів щодо подальших напрямів розвитку як державного так і недержавного пенсійного страхування. В кінці курсу планується проведення ділової гри «Вибір пріоритетних шляхів розв'язання соціальних проблем». На заняттях планується засвоєння практичних розрахунків усіх чинних видів соціальних трансфертів та допомог. За темою «Недержавне соціальне страхування» планується розробка інвестиційного портфелю недержавного пенсійного фонду на основі кейсів існуючих НПФ України;

3) самостійна робота студентів буде проводитися з використанням різноманітних дидактичних методів навчання.

9. Методи контролю та розподіл балів, які отримують студенти

9.1. Денна форма навчання

Поточний контроль.

Максимальна сума балів поточного контролю – 100, які розподіляються наступним чином:

- активність роботи протягом семестру не може перевищувати 70 балів;
- виконання модульних завдань (2 модуля) – не більше 30 балів.

Об'єктами поточного контролю знань студентів є:

1. Систематичність та активність роботи на семінарських заняттях;
2. Виконання самостійних завдань;
3. Виконання модульних завдань.

(1) При контролі систематичності та активності роботи на семінарських заняттях оцінці підлягають: рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах на семінарських заняттях; активність при обговоренні питань, що винесені на семінарські заняття, правильність написання письмового контролю на семінарському занятті; результати бліц-опитування.

Система оцінювання активності роботи:

- а) відповідь з питань семінарів – 0; 1; 2; 3 бали.
- б) змістовні доповнення при обговоренні питань семінарів – 0,5 бала.
- в) бліц-опитування – 0,5; 1 бал.
- г) письмовий контроль – 0; 1; 2; 3 бали.

(2) При контролі виконання самостійних завдань оцінці підлягають: написання та презентація рефератів, підготовка міні-лекцій з проблемних питань, складання комплексного або тематичного фінансових кросвордів, тематичних тестів.

Система оцінювання індивідуальних завдань (з градацією 0,2 балів):

- д) підготовка та презентація реферату – 0 – 3 бали.
 - е) міні-лекція з проблемних питань – 0 – 3 бали. Критеріями оцінки міні-лекції є її змістовність, структурованість, зрозумілість і лаконічність.
 - є) складання комплексного фінансового кросворду – 0 – 3 бали.
 - ж) складання тематичного фінансового кросворду – 0 – 3 бали.
 - з) складання тематичних тестів – 0 – 3 бали.
- Пункти д)-з) – за вибором студента.

(3) При контролі виконання модульних завдань оцінці підлягають теоретичні знання та практичні навички, яких набули студенти після опанування тем певного модуля. Модульний контроль проводиться у вигляді відповідей на тестові питання.

Система оцінювання виконання завдань модуля: – 0 - 10 балів.

За використання недозволених джерел і підказок студент отримує 0 балів.

1. На модульний контроль вноситься 50 тестових питань. За 1 вірно вирішене тестове питання студент отримує 0,3 бала.

2. На модульний контроль вноситься 30 тестових питань і 2 задачі. За 1 вірно вирішене тестове питання студент отримує 0,3 бала. За одну вірно вирішену задачу – 3 бали.

Розподіл балів при рейтинговій системі оцінювання з навчальної дисципліни «Соціальне страхування»

	Модуль 1						Модуль 2						Загальна сума балів
Кількість балів за модуль	45						55						
Змістовні модулі	ЗМ1	ЗМ2	ЗМ3	ЗМ4	ЗМ5	МК1	ЗМ6	ЗМ7	ЗМ8	ЗМ9	ЗМ10	ЗМ11	МК2
Кількість балів за змістовними модулями і модульний контроль	6	6	6	6	6	15	6	7	7	7	7	6	15
у т.ч. за видами робіт													
- практичні заняття	4	4	4	4	4		4	5	5	5	5	4	
- виконання СРС	2	2	2	2	2		2	2	2	2	2	2	

9.2. Заочна форма навчання

Поточний контроль.

Максимальна сума балів поточного контролю – 100, які розподіляються наступним чином:

- активність роботи протягом семестру не може перевищувати 30 балів;
- контрольна робота 50 балів;
- виконання модульних завдань (2 модуля) – не більше 10 балів.

Об'єктами поточного контролю знань студентів є:

1. Систематичність та активність роботи на семінарських заняттях;
2. Виконання контрольної роботи;
3. Виконання модульних завдань.

1) При контролі систематичності та активності роботи на семінарських заняттях оцінці підлягають: рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах на семінарських заняттях; активність при обговоренні питань, що винесені на семінарські заняття, правильність написання письмового контролю на семінарському занятті; результати бліц-опитування.

Система оцінювання активності роботи:

- а) відповідь з питань семінарів – 0; 1; 2; 3 бали.
- б) змістовні доповнення при обговоренні питань семінарів – 0,5 бала.
- в) бліц-опитування – 0,5; 1 бал.
- г) письмовий контроль – 0; 1; 2; 3 бали.

2) Система оцінювання виконання контрольної роботи:

Повна відповідь на питання, яка оцінюється в 35-50 балів, повинна відповідати таким вимогам:

- 1) розгорнутий, вичерпний виклад змісту даної у питанні проблеми;
- 2) повний перелік необхідних для розкриття змісту питання економічних категорій та законів;
- 3) виявлення творчих здібностей у розумінні, викладенні й використанні навчально-програмного матеріалу;
- 4) здатність здійснювати порівняльний аналіз різних теорій, концепцій, підходів та самостійно робити логічні висновки й узагальнення; знання історії створення таких теорій та еволюції поглядів основних представників;
- 5) уміння користуватись методами наукового аналізу економічних явищ, процесів і характеризувати їхні риси та форми виявлення;
- 6) демонстрація здатності висловлення та аргументування власного ставлення до альтернативних поглядів на дане питання;
- 7) використання актуальних фактичних та статистичних даних, знань дат та історичних періодів, які підтверджують тези відповіді на питання;
- 8) знання необхідних законів і нормативних матеріалів України, міжнародних та міждержавних угод з обов'язковим на них посиланням під час розкриття питань, які того потребують;
- 9) знання точних назв та функцій національних та міжнародних кредитно-фінансових установ, історії їх створення і ролі при вирішенні проблем, які ставляться у конкретному питанні;
- 10) вірно вирішені задачі;
- 11) засвоєння основної та додаткової літератури.

Відповідь на питання оцінюється в 15-35 бали, якщо:

1) відносно відповіді на найвищий бал не зроблено розкриття хоча б одного з пунктів, вказаних вище (якщо він явно потрібний для вичерпного розкриття питання); або, якщо:

2) при розкритті змісту питання в цілому правильно за зазначеними вимогами зроблені значні помилки під час:

- а) використання цифрового матеріалу;
- б) посилання на конкретні історичні періоди та дати;

в) формулювання назв значних фінансових та кредитних установ та завдань, які перед ними ставляться, а відносно міжнародних (особливо учасником яких є Україна) — у переліку країн учасниць;

г) визначення авторства і змісту в цілому правильно зазначених теоретичних концепцій, що спотворює логіку висновків під час відповіді на конкретне питання.

3) одна задач не вірно вирішена.

Відповідь на питання оцінюється в 0-15 балів, якщо:

1) відносно відповіді на найвищий бал не розкрито трьох чи більше пунктів, зазначених у вимогах до нього (якщо вони явно потрібні для вичерпного розкриття питання);

2) одночасно присутні два чи більше типи недоліків, які окремо характеризують критерій оцінки питання в 5 балів;

3) висновки, зроблені під час відповіді, не відповідають правильним чи загальновизнаним при відсутності доказів супроти нього аргументами, зазначеними у відповіді;

4) характер відповіді дає підставу стверджувати, що особа, яка захищає контрольну роботу, неправильно зрозуміла зміст питання чи не знає правильної відповіді і тому не відповіла на нього по суті, допустивши грубі помилки у змісті відповіді.

3. Система оцінювання виконання завдань модуля: – 0 - 10 балів.

За використання недозволених джерел і підказок студент отримує 0 балів. На модульний контроль виноситься 50 тестових питань. За 1 вірно вирішене тестове питання студент отримує 0,2 бала.

Проводячи роботу з підготовки до виконання модульних завдань, студент самостійно здійснює систематизацію вивченого матеріалу, а також інших тем і питань для самостійного опрацювання, які включено до модуля.

Модульний контроль здійснюється у два етапи у вигляді письмової контрольної роботи (50 тестових завдань). Викладач, який проводить семінарські заняття, формує тести. До модуля можуть включатися теми, які винесені для самостійного опрацювання. Тривалість одного модуля – 1 академічна година. Письмові роботи зберігаються на кафедрі до закінчення семестру.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Методичне забезпечення

1. Мальований М.І. Методичні вказівки з дисципліни «Соціальне страхування» для практичних занять студентам факультету економіки і підприємництва спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» / М.І. Мальований, О.Т. Прокопчук. Умань.: Видавничо-поліграфічний центр «Візаві», 2020. 104 с.
2. Мальований М.І. Методичні вказівки для виконання самостійної роботи з дисципліни «Соціальне страхування» студентами факультету економіки і підприємництва (денної форми навчання). Умань.: СПД «Сочінський», 2018. 36 с.
3. Мальований М.І. Методичні вказівки з дисципліни «Соціальне страхування» для виконання контрольних робіт студентами факультету економіки і підприємництва (заочне відділення) спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». Умань.: СПД «Сочінський», 2019. 64 с.
4. Мальований М.І. Опорний конспект лекцій з дисципліни «Соціальне страхування». Умань.: СПД «Сочінський», 2020. — 160 с.

Рекомендована література

Основна:

1. Баранник, Л. Б., Даценко, В. В., Заволока, Л. О., & Ткаченко, Н. М. (2017). Менеджмент соціального страхування: Навчальний посібник.
2. Внукова Н.М. Соціальне страхування: навч. посіб [Текст] / Н.М. Внукова, Н.В. Кузьминчук. – К.:Кондор, 2006. – 352с.
3. Грушко В.І. Пенсійна система: Навч. посіб. / Грушко В.І. – Київ, 2005. – 496 с.
4. Григораш, Т. Ф., Григораш, Г. В., Субачов, І. Т., & Олійник, В. Я. (2017). Системи соціального страхування зарубіжних країн: навчальний посібник.
5. Конопліна Ю.С. Соціальне страхування: Навч. Посібник / Конопліна Ю.С. – Суми: ВТД «Університетська книга», 2008. – 224 с.
6. Мальований М.І. Соціальне страхування: Навчальний підручник [для студ. вищ. навч. зал.] / М.І.Мальований, П.К. Бечко, В.П. Бечко – Умань : Видавець «Сочінський», 2011. – 476 с.
7. Мокрицька, Н. П. (2020). Право соціального забезпечення: навчальний посібник.
8. Соціальна політика: Навч. посіб. / укл.А.В.Грищенко. – Чернівці: Прут, 2003. – 152 с.
9. Соціальне страхування від виробничих нещастя / [голов. ред.: О. Голенко]. – Х.: Фактор, 2009. – 96 с.
10. Юрій С.І. Соціальне страхування / С.І.Юрій, М.П. Шаварина, Н.В. Шаманська // Підручник. – К.: Кондор. – 2007. – 507 с.

Допоміжна:

1. Антропов В.В. Социальная защита в странах Европейского Союза. История, организация, финансирование, проблемы / В.В. Антропов. – М. : ЗАО «Издательство «Экономика», 2006. – 271 с.
2. Бауэрс Н. Актуарная математика / Н. Бауэрс, Х. Гербер, Д. Джонс, С. Несбитт, Дж. Хикман; [пер. с англ.; под ред. В.К. Малиновского]. – М.: Янус-К, 2001. – 656 с.
3. Бачинська, О. В. Роль недержавних пенсійних фондів в системі пенсійного забезпечення / О. В. Бачинська, О. М. Кравчук // Вісник Хмельницького національного університету: Науковий журнал. – 2010. – №2, Т.2 – С. 177-181.
4. Безкровний, О. В., Виноградська, М. О., & Роман, М. В. (2020). Роль добровільного соціального страхування у забезпеченні соціального захисту населення. Бізнес, цифрові інновації та підприємництво: аналіз тенденцій.
5. Брагін С. Недержавні пенсійні фонди на неефективному фондовому ринку: приклад України / С. Брагін, О. Макаренко // Вісник НБУ. – січень 2011. – С. 18-24.
6. Буднікевич І.М. Дослідження соціально-демографічних чинників макросередовища міста / І.М. Буднікевич // Сталий розвиток економіки. – 2012. – №3. – С. 123-127.

7. Гаманкова О.О. Інституційне забезпечення соціального страхування від нещасних випадків на виробництві в Україні / О.О. Гаманкова, С.А. Шимків // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. Серія: Економіка. – 2015. – Вип. 3 (168). – С. 12–18.
8. Гаманкова О.О. Тенденції розвитку соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань в Україні/ О.О. Гаманкова, С.А. Шимків // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. Серія: Економіка. – 2014. – Вип. 156. – С. 16-19.
9. Гаманкова О.О. Фінансове забезпечення страхування від нещасних випадків в Україні / О.О. Гаманкова, С.А. Шимків // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. Серія: Економіка. – 2016. – Вип. 3 (180). – С. 18-25.
10. Гафарова К.Є. Європейські соціальні стандарти та їх імплементація в Україні / К.Є. Гафарова // Академічний огляд. – 2011. – №1 (34). – С. 25-31.
11. Гбур, З. (2021). Соціальне страхування як базовий елемент державної політики щодо працездатного населення. *Věda a perspektívy*, (3 (3)).
12. Дранус, Л., Мальчевська, А., & Тришак, І. (2021). Економічна сутність та роль мікрострахування. розвиток фінансово-економічних відносин в суспільстві в умовах прояву фінансових ризиків (pp. 50-52).
13. Журба І.О. Аналітичне порівняння методологічних підходів до оцінки ефективності соціальних програм / І.О. Журба, Б.О. Белов // Сталий розвиток економіки. – 2012. – №1 (11). – С. 226-230.
14. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реформування загальнообов'язкового державного соціального страхування та легалізації фонду оплати праці» від від 28.12.2014 № 77-VIII. – [Електронний ресурс]: Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/77-19> (дата звернення 17.01.2017).
15. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 23.09.1999 № 1105-XIV. – [Електронний ресурс]: Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1774-viii>.
16. Закон України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 8.07.2010 р. №2464-VI. – [Електронний ресурс]: Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2464-17>.
17. Закон України «Про межу малозабезпеченості» від 4 жовтня 1994 р. (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1994, N 42, ст.382). – [Електронний ресурс]: Режим доступу: [www. http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/190/94-%D0%B2%D1%80](http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/190/94-%D0%B2%D1%80).
18. Закон України «Про прожитковий мінімум» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1999, N 38, ст.348). – [Електронний ресурс]: Режим доступу: [www. http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/966-14](http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/966-14).
19. Закон України Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у 2016 році (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2016, № 5, ст.47) [Електронний ресурс]: Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/909-19>.
20. Конвенція МОП «Про допомоги по інвалідності, по старості і у зв'язку з втратою годувальника» N 128 (укр/рос). – [Електронний ресурс]: Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/993_326.
21. Конвенція про мінімальні норми соціального забезпечення N 102 (укр/рос) Міжнародна організація праці; Конвенція, Міжнародний документ, Класифікація від 28.06.1952 № 102. – [Електронний ресурс]: Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/993_011.
22. Конституція України. – [Електронний ресурс]: Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80> (дата звернення 2.06.2016).
23. Крімер Б.А. Демографічні результати запровадження допомоги при народженні дитини / Б.А. Крімер // Демографія та соціальна економіка. – 2013. 1(19). – С. 37-46.

24. Malyovanyi M. Selected aspects of the social protection system's financial security in the context of shadow economy / Malyovanyi M., Rolinskyi O., Lysa N. // *Економічний часопис-XXI*. – 2016. – 158(3-4 (2)). – С. 88-91. Скопус
25. Мальований М.І. Аналіз впливу соціально-економічних детермінант на рівень тіньової економіки в контексті фінансування соціального захисту населення / М.І. Мальований, О.О. Непочатенко, О.А. Непочатенко // *Актуальні проблеми економіки*. – 2016. - №3(181). – С. 466-475. Скопус
26. Malyovanyi M. Conceptual framework for the development of financial support for social protection in Ukraine / Nepochatenko O., Nepochatenko V. // *Економічний часопис-XXI*. – 2017. – 168(11-12). – С. 78-81. Скопус
27. Malyovanyi, M., Nepochatenko, O., Nesterchuk, Y. (2018). Conceptual Approaches to Improving the Functioning of Non-state Social Insurance Institutions in Ukraine. *Economics and Sociology*, 11(2), 289-304. doi: 10.14254/2071-789X.2018/11-2/20 Скопус
28. Mykhaylo Malyovanyi, Nataliia Ivanova, Kateryna Melnyk, Oleksandr Nepochatenko and Oleksandr Rolinskyi (2018). Assessment of the social expenditure impact on the economic growth in OECD countries. *Problems and Perspectives in Management*, 16(3), 389-405. doi:10.21511/ppm.16(3).2018.31
29. Malyovanyi, M., Prokopchuk, O., Lysa, N, Chernega, I. & Malyovana, M. 2019, " Evaluation of financing the health care system in Ukraine ", Proceedings of the 33nd International Business Information Management Association Conference, IBIMA 2018 - Vision 2020: Sustainable Economic Development and Application of Innovation Management from Regional expansion to Global Growth. 957-968.
30. Prokopchuk, O., Malyovanyi, M., Bondarenko, N, Barabash, L. & Vlasyuk, S. 2019, " Insurance Market in Ukraine and Europe: Current Parallels ", Proceedings of the 33nd International Business Information Management Association Conference, IBIMA 2018 - Vision 2020: Sustainable Economic Development and Application of Innovation Management from Regional expansion to Global Growth. 969-979.
31. Prokopchuk, O., Malyovanyi, M., Melnyk, K., Guzar B. & Ulyanych, Y. 2019, " Classification Characteristics of Insurance Products in the Agrarian Business Activity of Ukraine", Proceedings of the 33nd International Business Information Management Association Conference, IBIMA 2018 - Vision 2020: Sustainable Economic Development and Application of Innovation Management from Regional expansion to Global Growth. 947-956.
32. Мальований М.І. Функціонування єдиного соціального внеску: проблеми та перспективи / М.І. Мальований, О.Т. Прокопчук, М.М. Мальована // *Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва*. – 2020. - №96(2). – С. 34-53.
33. Мальований М.І. Інформаційні технології в інноваційній діяльності страхового ринку України / М.І. Мальований, О.Т. Прокопчук, Ю.В. Улянич // *Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва*. – 2020. - №96(2). – С. 103-115.
34. Мальований М.І. Оцінка бюджетного фінансування соціального забезпечення в Україні. *Вісник соціально-економічних досліджень : зб. наук. праць / Зв ред. М.І. Зверякова (голов. ред.) та ін. Одеса: Одеський національний економічний університет. 2020. №1 (72). С. 116-135.*
35. Mykhaylo MALYOVANYI, Olena PROKOPCHUK, Nataliia BONDARENKO, Oleksandr ROLINSKYI and Maria MALYOVANA, "Development of the Methodological Approach to Applying Synthetic Integral Indexes for Evaluation of the Social Protection System Functioning," Proceedings of the 36th International Business Information Management Association (IBIMA), ISBN: 978-0-9998551-5-7, 4-5 November 2020, Granada, Spain, p 1112-1126.
36. Мальований М.І. Концептуальні засади розвитку програм мікрострахування в Україні / М.І. Мальований, О.Т. Прокопчук, М.М. Мальована // *Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва*. – 2021. - №98(2). – С. 29-40. 10.31395/2415-8240-2021-98-2-29-40
37. Robert DANKIEWICZ, Olena PROKOPCHUK, Mykhaylo MALYOVANYI (2021). *Architectonics of Complex Modernization of Agricultural Insurance Market of Ukraine in Conditions*

of Transformation Processes. *Oblik i finansi*, No 2 (92), 75-84. 10.33146/2307-9878-2021-2(92)-74-84.

38. Науменко, Н. Ю. (2020). Особливості діяльності і фінансування Фонду соціального страхування.

39. Небаба Н. О. Дослідження напрямків інвестування активів недержавних пенсійних фондів / Н. О. Небаба // *Економіка і фінанси*. – 2015. – №1. – С. 48 – 55.

40. Підлипна, Р. Місце соціального страхування у формуванні ресурсів системи соціального захисту [Текст] / Радміла Підлипна // *Вісник Тернопільського національного економічного університету*. – 2020. – Вип. 2. – С. 108-120.

41. Постанова Кабінету Міністрів України від 03.11.98 № 1740 «Про затвердження Порядку сплати збору на обов'язкове державне пенсійне страхування з окремих видів господарських операцій». – [Електронний ресурс]: Режим доступу: http://pfu.gov.ua/pfu/control/uk/publish/article?art_id=108912&cat_id=38943.

42. Постанова Кабінету Міністрів України від 11 жовтня 2016 р. № 780 «Про затвердження наборів продуктів харчування, наборів непродовольчих товарів та наборів послуг для основних соціальних і демографічних груп населення». – [Електронний ресурс]: Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua/control/uk/cardnp?docid=249464422>.

43. Постанова Кабінету Міністрів України від 20.06.2012 № 554 «Про проведення моніторингу та оцінювання ефективності програм соціальної підтримки населення» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/554-2012-%D0%BF>.

44. Постанова Кабінету Міністрів України від 5 грудня 2007 р. №1379 «Окремі питання продовольчої безпеки» // *Урядовий кур'єр*. – 2007 р. – №233. – С. 13-15.

45. Розанваллон П. Новый социальный вопрос: переосмысливая государство благосостояния / Пер. с фр. М.: Ad Marginem, 1997. – 188 с.

46. Розпорядження Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України 29.09.2011 N 613. «Методичні рекомендації щодо базової оцінки інвестиційної діяльності недержавних пенсійних фондів» – [Електронний ресурс]: Режим доступу: <http://document.ua/prozatverdzhennja-metodichnih-rekomendacii-shodo-bazovoyi-o-doc81787.html>.

47. Сидорчук, А. А. (2020). Вплив ставки страхових зборів на формування фінансових ресурсів державного соціального страхування. *економіка, фінанси, облік і право в умовах глобалізації*, 47.

48. Синенко, О. О., & Танклевська, Н. С. (2021). Теоретичні аспекти мікрофінансування: форми, моделі та вплив на розвиток підприємництва. *Агросвіт*, (13-14), 32-40.

49. Тимоць, М. В. (2020). Фінансовий механізм системи соціального страхування. Стратегічні пріоритети розвитку економіки, обліку, фінансів і права, 23.

50. Alhassan, A. L., & Magazi, N. (2020). Microinsurance and household asset welfare in South Africa. *The Geneva Papers on Risk and Insurance-Issues and Practice*, 1-25.

51. Alderman, H. and R. Yemtsov (2012). Productive Role of Safety Nets. *Social Protection and Labor Discussion Paper No.1203. Background Paper for the World Bank 2012-2022. Social Protection and Labor Strategy*. Washington DC, World Bank.

52. Arjona, R., Ladaique, M. & Pearson, M. (2003). Growth, Inequality and Social Protection. *Canadian Public Policy / Analyse de Politiques*, 29 (ArticleType: research-article / Issue Title: Supplement: The Linkages between Economic Growth and Inequality / Full publication date: Jan., 2003 / *Canadian Public Policy*, pp. 119-139.

53. Barrientos, A. (2010). Social Protection and Poverty. *Social Policy and Development Programme Paper Number 42*. Geneva, United Nations Research Institute for Social Development.

54. Barrientos, A. (2012). Social transfers and growth: What do we know? What do we need to find out?, *World Development* 40(1), pp. 11-20.

55. Bairoliya, N., & Miller, R. (2020). Social insurance, demographics, and rural-urban migration in China. *Regional Science and Urban Economics*, 103615.

56. Bonoli Giuliano, Vic George and Peter Taylor-gooby (2000) *European Welfare Futures. Towards a Theory of Retrenchment*. Cambridge: Polity Press.

57. Cichon, M.; Scholz, W.; van de Meerendonk, A.; Hagemeyer, K.; Bertranou, F.; Plamondon, P. (2004). Financing social protection. Quantitative Methods in Social Protection Series Geneva, International Labour Office/International Social Security Association.
58. Commander, S. J., Davoodi, H. R. & Lee, U. J. (1997). The Causes of Government and the Consequences for Growth and Well-Being. World Bank Policy Research Paper №1785.
59. Communication from the commission to the European Parliament, The Council, The European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions. Social Protection in European Union Development Cooperation Brussels, 20.8.2012 COM(2012) 446 final. – [Электронный ресурс]: Режим доступа: <http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2012:0582:FIN:EN:PDF>.
60. ESSPROS Manual. The European System of integrated Social protection statistics (ESSPROS) [Электронный ресурс]. – Brussels : Eurostat, 2008. – Режим доступа: http://europa.eu/legislation_summaries/employment_and_social_policy/situation_in_europe/c10141_en.htm.
61. Feld, L.P. and F. Schneider (2010). Survey on the Shadow Economy and Undeclared Earnings in OECD Countries, German Economic Review 11/2, pp. 109-149.
62. Formalizing the Shadow Economy in Serbia: Policy Measures and Growth Effects (Hardcover, Gorana Krsti, Friedrich Schneider) – Publisher: Springer Edition: 2015 p. 103
63. Frey, B.S. (1997). Not just for the Money: An Economic Theory of Personal Motivation, Edward Elgar, Cheltenham.
64. Friedman, E., S. Johnson, D. Kaufmann and P. Zoido-Lobaton (2000). Dodging the Grabbing Hand: The Determinants of Unofficial Activity in 69 Countries, Journal of Public Economics 76/4, pp. 459-493.
65. Furceri, D. & Zdzienicka, A. (2011). The Effects of Social Spending on Economic Activity: Empirical Evidence from a Panel of OECD Countries.
66. Ho, S. J., & Hsu, H. H. (2021). The effect of microinsurance on the insurance market: evidence from Taiwan. The Geneva Papers on Risk and Insurance-Issues and Practice, 46(1), 130-145.
67. Hoon, H. T. (2021). Social insurance. The Singapore Economy: Dynamism and Inclusion, 205.
68. Lavryk, O. (2021). Соціальне страхування в Україні: сучасний стан та перспективи розвитку. Економічний аналіз, 31(2).
69. Lansbury, R. D. (2021). The Ghent system of social insurance: a model for Australia?. Labour & Industry: a journal of the social and economic relations of work, 1-8.
70. Microinsurance – risk protection for 4 billion people [Электронный ресурс] // Swiss Re. Sigma. 2010. Volume 6. – Режим доступа: http://media.swissre.com/documents/sigma6_2010_en.pdf.
71. Modeling pension reform. The World Bank's pension reform options simulation toolkit. – [Электронный ресурс]: Режим доступа: http://www-wds.worldbank.org/external/default/WDSContentServer/WDSP/IB/2011/03/30/000333037_20110.
72. Nowakowski, M. (2020). Social insurance courts in the Polish People's Republic. Ubezpieczenia Społeczne. Teoria i praktyka, (2/2020), 85-114.
73. OECD recommendation on core principles of occupational pension regulation – [Электронный ресурс]: <http://www.oecd.org/finance/private-pensions/33619987.pdf>.
74. Stoev, L. (2020). Institutional organisation of tax and social insurance control in Bulgaria. In Education, Law, Business (pp. 37-39).
75. The ILO Social Budget model, version 6 (Geneva, 1999). – [Электронный ресурс]: Режим доступа: <http://www.ilo.org/Search3/search.do?searchWhat=The+ILO+Social+Budget+model%2C+vers>.
76. The Sveriges Riksbank Prize in Economic Sciences in Memory of Alfred Nobel 2010 Peter A. Diamond, Dale T. Mortensen, Christopher A. Pissarides. – [Электронный ресурс]: Режим доступа: http://nobelprize.org/nobel_prizes/economics/laureates/2010/press.html.
77. The world health report: health systems financing: the path to universal coverage WHO Library Cataloguing-in-Publication Data, 2010.

78. Vengurenko, T., & Yasentyuk, A. (2020). Зарубіжний досвід соціального страхування та перспективи його застосування в Україні. Економічний аналіз, 30(4), 118-124.

79. World Social Protection Report 2014/15: Building economic recovery, inclusive development and social justice International Labour Office – Geneva: ILO.

Інформаційні ресурси

1. Сайт Пенсійного фонду України: rfu.gov.ua
2. Сайт Пенсійна реформа в Україні: pension.kiev.ua
3. Сайт Міністерства праці та соціальної політики: <http://www.msp.gov.ua>
4. Сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку: <http://www.nssmc.gov.ua/>
5. Сайт Державної служби зайнятості: <http://www.dcz.gov.ua>.
6. Міжнародна організація праці: <https://www.ilo.org/global/lang--en/index.htm>.